

1. Вибери рядок, у якому подано антоніми до слова *сміятися*.

- ☐ А реготати, хихотіти
- ☐ Б плакати, сумувати
- ☐ В розсмішити, насміхатися
- ☐ Г радіти, веселитися

2. Вибери слово, яким можна замінити вислів *пекти раків*.

- ☐ А червоніти
- ☐ Б веселитися
- ☐ В засмучуватися
- ☐ Г бліднути

3. Вибери рядок, у якому є слово з помилкою. Помилку підкресли.

- ☐ А зліпити, склеїти, схопити
- ☐ Б сказати, збити, змалювати
- ☐ В зшити, спекти, змити
- ☐ Г здати, зкористатися, спалити

4. Визнач речення, яке могло б слугувати кінцівкою тексту.

- ☐ А Сам він сірий.
- ☐ Б Одного разу Миколка побачив їжака.
- ☐ В Їжаків потрібно охороняти.
- ☐ Г Їжак був колючий.

5. Покажи стрілкою слово, яке має таку будову.

- посадка •
- розсада •
- садовий •

6. Утвори й запиши прислівники від поданих слів.

Ранок _____

Весна _____

День _____

Радісний _____

Гарний _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені літери.

ЧЕРВОНА КАЛИНА

Калина росте в лісі, на луках, по б..р..гах річок, на городах в..сокими кущами. Зацвітає нав..сні білими суцві..ями, а ягоди дост..гають пізн..ої ос..ні. Навіть коли вже випаде сніг, вони ще ви-грають на гілках яскравими вогниками. Калина з давніх-давен уві-йшла в побут людей не лише як їстівний продукт, а й як окраса. Узим-ку нею пр..крашали оселі.

Здавна дівчина і калина поєднувалися в піснях і переказах.
(З журналу)

8. Склади й запиши опис калини (5–7 речень).

1. Вибери рядок, у якому подано антоніми до слова *розмовляти*.
 - ☐ А кричати, галасувати
 - ☐ Б мовлення, розмовний
 - ☐ В говорити, балакати
 - ☐ Г мовчати, німіти
2. Вибери слово, яким можна замінити вислів *літати у хмарах*.
 - ☐ А дрімати
 - ☐ Б теревенити
 - ☐ В фантазувати
 - ☐ Г танцювати
3. Вибери рядок, у якому подано дієслова.
 - ☐ А дзвенить, фарбує, гадає
 - ☐ Б дзвінок, фарба, гадка
 - ☐ В дзвінкий, фарбований, здогад
 - ☐ Г дзвінок, фарбник, загадка
4. Вибери рядок, у якому є слово з помилкою. Помилку підкресли.
 - ☐ А розчин, безпритульний, розповідь
 - ☐ Б росквіт, безхмарний, розплющити
 - ☐ В безкоштовний, безстрашний, розтектися
 - ☐ Г розпитати, безпорадний, безхмарний
5. Покажи стрілкою слово, яке має таку будову.

новий •
 обнова • •
 новина •

6. Утвори й запиши прислівники від поданих слів.

Вечір _____

Зима _____

Ніч _____

Веселий _____

Добрий _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери

Завітала в..сна-веснонька до нашого саду. Зігріла д..рева в..сняним т..плом. Ожив садочок! Яблуневий цвіт укрит яблуню. Поруч — запашна груша, а там — слива. Неподалік персик і абр..кос.

Наварять люди джему персикового й абр..косового, варення сл..вового, компоту з яблук і грушечок.

Хочеш взимку їжу мати — учись в..сною працювати. (За Анато-лієм Назаренком)

8. Склади й запиши розповідь на тему «Весняний сад» (5–7 речень).

1. Визнач речення, яке могло б слугувати зачином тексту.

- ☐ А На згадку про зустріч ми сфотографувалися.
- ☐ Б Весна цього року рання.
- ☐ В А потім пішли у театр.
- ☐ Г Він знову прийшов по молоко.

2. Визнач рядок, у якому подано займенники 2-ї особи однини і множини.

☐ А (за) ним, їх, йому	☐ Б тобі, (з) вами, (на) вас
☐ В нам, нас, мене	☐ Г мені, мною, нами

3. Визнач, у якому рядку всі числівники записано правильно.

- ☐ А шістнадцять, шістсот, п'ядесяти
- ☐ Б шістьнадцять, шістсот, п'ятдесяти
- ☐ В шістнадцять, шістьсот, п'ятдесяти
- ☐ Г шістнадцять, шістсот, п'ятдесяти

4. Визнач відмінок виділеного прикметника.

Зелена ялинка вигнула *колюче* гілля.

☐ А знахідний	☐ Б називний
☐ В місцевий	☐ Г родовий

5. Укажи стрілкою синонім до поданого слова.

	• спека
спекотно •	• холодно
	• гаряче
	• пекти

6. Установи зв'язки між членами речення за допомогою питань.

По воді весело стрибають сонячні зайчики.

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, апостроф, пропущені літери, розкрий дужки.

Багато таємниць є на світі, і одна з найбільших — це мова. З ранн..ого дитинства і до гл..бокої старості людина невіддільно пов..язана з мовою.

Українс..ка — це мова, якою ми розмовляємо, думаємо повсякчас, щоденно, щохв..лини. Без неї ми (не)мислимо свого існування. Вона бр..нить ніжно, дзвінко і м..лодійно. Тому не дивно, що нашу мову називають солов..їною. Її потрібно не лише любити ніжно й трепетно, а й б..регти як зіницю ока. (З журналу)

8. Яке значення має для людини мова? Напиши про це текст-міркування (5–7 речень).

1. Визнач, у якому рядку всі числівники записано правильно.

- ☐ А сімдесяти, шістнадцять, шістдесят
- ☐ Б семидесяти, шістнадцять, шістдесят
- ☐ В сімдесяти, шіснадцять, шістдесят
- ☐ Г сімдесяти, шістнадцять, шістьдесят

2. Визнач відмінок виділеного прикметника.

У *весняному* небі дзвінко лунає жайворонкова пісня.

- ☐ А знахідний
- ☐ Б називний
- ☐ В місцевий
- ☐ Г родовий

3. Визнач рядок, у якому всі дієслова подано у формі минулого часу.

- ☐ А працював, робитиме, сидить
- ☐ Б писав, читав, пройшов
- ☐ В клеїв, ліпив, майструє
- ☐ Г ходив, стояв, лежатиме

4. Визнач розповідне окличне речення.

- ☐ А Бережіть рідні ліси!
- ☐ Б Діти, пишіть грамотно!
- ☐ В Друзі, гайда до лісу!
- ☐ Г Ліси — наше багатство!

5. Укажи стрілкою синонім до поданого слова.

дзвінко •

- ГОЛОСНО
- ДЗВОНИТИ
- ТИХО
- ДЗВІНОК

6. Установи зв'язки між членами речення за допомогою питань.

Сонячне проміння залило землю світлом і теплом.

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, апостроф, пропущені літери, розкрий дужки.

Матері ми завдячуємо всім. Вона перел..ває в наші душі свою любов і ніжніст.., кол..сковою пісн..ю й казкою пр..лучає до найглибших таїнств народного духу, зігріває та освітлює наші долі впродов(ж,ш) усього жи..я.

Повага до матерів на землях України була одвічною. Діти до матерів зверталися тільки на «Ви». Козаки, з чиїх голів шапку можна було зняти лише із самою головою, побожно скидали її перед матір..ю.
(За Миколою Луківим)

8. Склади текст-міркування на тему «Моя мама найкраща» (5–7 речень).

1. Вибери закінчення, яке матимуть іменники *гривня, хвиля, площа* в орудному відмінку.

- ☐ А -єю ☐ Б -ою ☐ В -єю ☐ Г -ю

2. Вибери рядок, слова в якому є спільнокореневими.

- ☐ А іти, плентатися, шкандибати
☐ Б мама, мами, мамою
☐ В сміх, сміятися, міх
☐ Г сад, садовий, садівник

3. Вибери рядок, у якому подано займенники лише 2-ї особи однини.

- ☐ А йому, я, нею
☐ Б вам, нам, їм
☐ В тебе, тобою, тобі
☐ Г вас, вам, вами

4. У прислів'ї *Ситий голодного не розуміє* виділені слова є

- ☐ А синонімами
☐ Б антонімами
☐ В багатозначними словами
☐ Г спільнокореневими словами

5. Покажи стрілкою, який числівник відповідає на вказане питання.

восьмий	•	
сто перший	•	
дев'ятнадцятий	•	
триста сорок	•	• скільки?
тридцятий	•	
другий	•	

6. Добери й запиши прислівники, якими можна замінити подані вислови.

Крапля в морі — _____

На весь голос — _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, апостроф, пропущені літери.

БРИЗКИ ВЕСЕЛКИ

Одного разу нах...лилася в..селка до річки, щоб води набрати. Аж тут соловейко на калині т..охкає-зал..ваєть(ц,с)я. Заслухалася райду-га солов..їною пісн..ю і загубила трохи своїх кол..орів. Упали ті кол..ори й перетворилися на півника. Тому-то в..селка у травні завжди над квітниками півники вишукує. Та хіба визбирає, коли їх стільки виросло? (За Євгеном Шморгуном)

8. Чи доводилося тобі бачити веселку? Напиши про це текст-розповідь (5–7 речень).

1. Вибери закінчення, яке матимуть іменники *Марія, станція, олія* в орудному відмінку.

- ☐ А -єю ☐ Б -ою ☐ В -єю ☐ Г -ю

2. Визнач рядок, у якому подано числівники.

- ☐ А подвоїти, трійка, по-четверте
☐ Б десяток, п'ядь, сажень
☐ В двоповерховий, трилітровий, стотисячний
☐ Г п'ятдесят, триста, п'ятий

3. Вибери рядок, у якому подано займенники в орудному відмінку.

- ☐ А вас, його, її
☐ Б тобою, вами, ними
☐ В їх, нас, мене
☐ Г тобі, мені, нам

4. У прислів'ї *Спершу слово зваж, а потім скажи* виділені слова є

- ☐ А синонімами
☐ Б антонімами
☐ В багатозначними словами
☐ Г спільнокореневими словами

5. Покажи стрілкою, який числівник відповідає на вказане питання.

дев'яносто	•	
дев'ятий	•	
сім	•	
двадцять	•	• котрий?
п'ятдесят	•	
сто тридцять	•	

6. Добери й запиши прислівники, якими можна замінити подані вислови.

Повзе, як черепаха — _____

На краю землі — _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери, розкрий дужки.

ДЕ ЖИВЕ ТУМАН?

В усіх є свій дім. Є він і в туман.. . У того сивого туману, який уранці встає над вогкою землею. Живе він на дні гл..бокої річки. Спить туман цілісін..ку довгу ніч і тільки перед ранком прокидаєть(ц,с)я. Випл..ває з бе(з,с)донної гл..бини, вилазить на спину тихої річки. Посидить і йде в з..лене поле, на запашні трави, доки сонце (не)вигляне.
(За Михайлом Слабошпицьким)

8. Які явища природи тобі доводилося спостерігати? Напиши про це текст-розповідь (5–7 речень).

1. Вибери рядок, у якому всі слова є спільнокореневими.

☐ А слово, словник, слов'янин

☐ Б тихий, тиша, стихнути

☐ В вода, водний, водій

☐ Г за́мок, за́мковий, замо́к

2. Визнач, у якому рядку всі прикметники записано правильно.

☐ А дорожнього, ранньої, мужнього

☐ Б дорожнього, ранньої, мужного

☐ В дорожнього, ранної, мужнього

☐ Г дорожнього, ранньої, мужнього

3. Вибери рядок, у якому подано займенники 3-ї особи однини і множини.

☐ А (у) неї, їм, (з) ними

☐ Б тобі, (за) вами, вас

☐ В мені, (зі) мною, нам

☐ Г я, ти, ви

4. Вибери рядок, усі слова якого є прислівниками.

☐ А глибокий, широкий, далекий

☐ Б глибина, широчінь, далеч

☐ В глибоко, широко, далеко

☐ Г поглибити, розширити, віддалити

5. З'єднай лініями слова з відповідними синонімічними висловами.

зазнаватися •

• літати у хмарах

фантазувати •

• шкірити зуби

сміятися •

• задирати носа

6. Запиши словосполучення, поставивши іменники, що в дужках, в орудному відмінку однини.

Поділитися (радість), нагородити (медаль), засипати (земля), зустрітися з (матір).

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери, розкрий дужки.

ПРИВІТАЛИ

Мар'янка довго хворіє. У неї с..огодні день народже..я.

Діти разом з учит..лькою прийшли пр..вітати хвору дівчинку. Петрик приніс цікаву кни(ж,ш)ку про тварин. Оленка пр..вітала букетом ніжно-блакитних пролісків. Оксанка подарувала подрузі акварельні фарби, а Максимко — великий ал..бом.

Мар'янка була рада, усміхалась і пр..гощала друзів.

8. Чи є в тебе справжній друг? Напиши про це текст-розповідь (5-7 речень).

1. Вибери вислів, який можна замінити словом *фантазувати*

☐ А теревені правити

☐ Б клювати носом

☐ В накивати п'ятами

☐ Г літати у хмарах

2. Вибери найточніший синонім, який потрібно вставити замість крапок у речення *У похід туристи взяли із собою ...*

☐ А їжу

☐ Б страву

☐ В поживу

☐ Г корм

3. Визнач, у якому рядку всі прикметники записано правильно.

☐ А пізнього, осінньої, синього

☐ Б пізнього, осінньої, синього

☐ В пізнього, осінньої, синього

☐ Г пізнього, осінньої, синьйого

4. Вибери рядок, усі слова якого є прислівниками.

☐ А веселити, дружити, радіти

☐ Б веселощі, дружба, радість

☐ В веселий, дружний, радісний

☐ Г весело, дружно, радісно

5. З'єднай лініями слова з відповідними синонімічними висловами.

червоніти •

• лускати зі сміху

базікати •

• пекти раків

реготати •

• молоти язиком

6. Запиши словосполучення, поставивши іменники, що в дужках, в орудному відмінку однини.

Задуматися над (задача), розмовляти з (товариш), крекер з (цибуля), оббити (мідь).

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери, розкрий дужки.

ДОПОМОГЛИ

Юні туристи вийшли з хащів на дорогу.

Дорога піднімалася вгору і ховалась у зел..ні буйних трав. На цій лісовій дорозі л..жала мален..ка кізон..ка і благально д..вилась на дітей. У неї була поранена ні(ж,ш)ка.

Діти принесли кізон..ку додому і навчили її пити молоко із соски. Із часом рана на ні(ж,ш)ці загоїлась, але кізон..ка залишилась жити біля людей.

8. Чи доводилося тобі допомагати тваринам? Напиши про це текст-розповідь (5–7 речень).

1. Визнач прислів'я із прислівниками-антонімами.

- ☐ А Одежа краща нова, а друзі кращі старі.
- ☐ Б Перо коротше за шаблю, та глибше коле.
- ☐ В Не хвали день зранку, а хвали увечері.
- ☐ Г На чорній землі білий хліб родить.

2. Вибери словосполучення, у якому прикметник *струнка* ужито недоречно.

- ☐ А струнка лінія
- ☐ Б струнка ялина
- ☐ В струнка дівчина
- ☐ Г струнка постава

3. Визнач, які букви пропущено в числівнику *ші..десят*.

- ☐ А -зд-
- ☐ Б -ст-
- ☐ В -сд-
- ☐ Г -сть-

4. Вибери рядок, у якому подано дієслова.

- ☐ А пилка, кресляр, записник
- ☐ Б пиляння, креслення, записування
- ☐ В спиляний, накреслений, записаний
- ☐ Г пиляти, креслити, записувати

5. Покажи стрілкою початкову форму поданого займенника.

- у неї •
- ми
 - вони
 - вона
 - я

6. Запиши речення, змінюючи іменник у дужках відповідно до змісту.

1. Я подарую (подруга) ляльку. 2. Мама заплела (дочка) косу.

3. Україна славиться (пісні).

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери.

М..лує око ця гарна квітка. Рoste вона в долинах, по схилах, ви-
балках. Але найбіл..ше вона полюбляє лісові галявини, узлі..я. Зацві-
тає квітка нав..сні.

Конвалія — запашна ніжна квітка. Чудова лісова красуня милує
око, зачаровує. Догори виносять зелені стріли сріблясті дзвіночки, які
випромінюють неповторні пахощі. А два темно-зелені л..сточки наче
охороняють ніжні квіточки-дзвіночки. Вони народилися при місяч-
ному сяйві, у гл..бокій тиші, під з..леним дахом.

**8. Які квіти ростуть у лісах твоєї місцевості? Напиши про одну з них
текст-опис (5–7 речень).**

1. Укажи дієслово, яким можна замінити вислів *ловити кожне слово*.

☐ А доганяти

☐ Б слухати

☐ В переслідувати

☐ Г полювати

2. Визнач, які букви пропущено в числівнику *ші..сот*.

☐ А -зд-

☐ Б -ст-

☐ В -сд-

☐ Г -сть-

3. Вибери словосполучення, у якому прикметник *багряний* ужито недоречно.

☐ А багряний листок

☐ Б багряна осінь

☐ В багряний небокрай

☐ Г багряне яблуко

4. Визнач рядок, у якому прислівники відповідають на питання *коли?*

☐ А хмарно, холодно

☐ Б угорі, зліва

☐ В щороку, вчора

☐ Г угору, направо

5. Покажи стрілкою початкову форму поданого займенника.

зі мною •

• ми

• вони

• я

• вона

6. Запиши речення, змінюючи іменник у дужках відповідно до змісту.

1. У нашому (місто) працює краєзнавчий музей. 2. З неба впали краплини (дощ). 3. Учні поїхали на (екскурсія).

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, апостроф, пропущені літери, розкрий дужки.

Папуги — дуже красиві птахи. Вони легко приручають(ц,с)я і ж..вуть у помешка..ях як свійські птахи. Вони грають(ц,с)я з дітьми, забавляють своїми «акробатичними номерами».

Деякі види, завдяки своїй пам..яті, слуху і рухливості яз..ка, «уміють говорити», відтворюючи слова і фрази.

Цікаво, що папуги — родичі нашої зозулі, у них однакова будова пальців на ногах. Однак, на відміну від зозулі, папуги — турботливі батьки. (З журналу)

8. Склади текст-опис «Веселий папужка» (5–7 речень).

1. Визнач, у якому рядку подано антоніми до слова *веселий*.

- ☐ А радісно, жартівливо
- ☐ Б сумно, зажурено
- ☐ В радісний, жартівливий
- ☐ Г сумний, зажурений

2. Познач рядок, у якому є прикметник.

- ☐ А радість людини
- ☐ Б радісна людина
- ☐ В радісно людині
- ☐ Г радіє людина

3. Визнач, на який склад падає наголос у слові *одинадцять*.

- ☐ А перший
- ☐ Б другий
- ☐ В третій
- ☐ Г четвертий

4. Визнач спонукальне окличне речення.

- ☐ А Будь уважним біля водойми!
- ☐ Б А я сьогодні мамі допомагала!
- ☐ В Невже ти з'їдеш з отакенної гори?!
- ☐ Г Як хороше сьогодні в лісі!

5. З'єднай лініями слова з відповідними схемами.

осінній •	•
приказка •	•
подруга •	•

6. Запиши порівняння.

Мама лагідна, як _____

Дівчинка працювита, як _____

Хлопець мовчазний, як _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери. Розкрий дужки.

Ви чуєте, як заспівала на весь голос красуня в..сна? Чи чекала з..мля цієї миті? То дзв..нить, дзюркотить поміж перешкодами тала вода. Рветь(ц,с)я молоде ж..ття на волю, проб..ває собі дорогу. Вже пробудилося й ож..ло поле. Стрепенувся в з..леному колива..і від з..мового сну ліс. Скрізь з..мля одягаєт.. (ц,с)я в трави і квіти. Яка краса!

8. Чи подобається тобі весна? Чим саме? Напиши про це текст-розповідь (5–7 речень).

1. Визнач, у якому словосполученні прикметник *новий* ужито недоречно.

- ☐ А новий рік
- ☐ Б новий портфель
- ☐ В новий костюм
- ☐ Г новий пиріжок

2. Познач рядок, у якому є прикметник.

- ☐ А красива осінь
- ☐ Б краса осені
- ☐ В красиво восени
- ☐ Г красується осінь

3. Визнач, на який склад падає наголос у слові *чотирнадцять*.

- ☐ А перший
- ☐ Б другий
- ☐ В третій
- ☐ Г четвертий

4. Визнач, яке речення розповідне неокличне.

- ☐ А Повертайтеся, журавлики, навесні.
- ☐ Б Вже відлітають журавлі!
- ☐ В Курличуть у небі журавлі.
- ☐ Г Журавлики, коли повернетесь додому?

5. З'єднай лініями слова з відповідними схемами.

позолота	•	•	
книжка	•	•	
беззвучний	•	•	

6. Побудуй словосполучення за допомогою питань.

Думати (про що?) _____

Обдумати (що?) _____

Задуматися (над чим?) _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, апостроф, пропущені літери, розкрий дужки.

На лісових галявинах перепл..лися сині дзвіночки, білі квітки д..ревію, блакитні (не)забудки. Надійшла пора сінокосу. Зібрався Денис на луки. Косу взяв, граблі налагодив, сала та крупи для кулешу (не)забув і пішов.

Біля самого узлі..я, де впадав лісовий струмок в оз..ро, був у Дениса курінь. Стіни із сухої трави, дах солом..яний. Коло входу на старому пеньку маленьке ковадло, щоб косу кл..пати.

8. Чи подобається тобі літо? Чим саме? Напиши про це текст-розповідь (5–7 речень).

- ## Черпаха повільна, а білочка

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені букви, розкрий дужки.

Катрусі здається, що писанку, шкрябанку, дряпанку, крапанку придумала в..сна. Ні!

Писанки пишуть п..сачками. Шкрябанки вишкрябують по фарбованому. Крапанки о(б,п)капують воском. Мал..ованки малюють пензликом. А крапанки — то ж просто пофарбовані яйця.

Тато пояснив Катрусі, що п..санкарство — найславніше м..стецтво. Свое ткацтво й гончарство мають інші народи. А такі розмаїті писанки є лише в Україні. (За Зіркою Мензатюк)

8. Напиши текст-розповідь (5–7 речень) про святкування Великодня.

1. Яке слово відповідає звуковій моделі $\boxed{= \bullet - \acute{\bullet} - \bullet}$?

- ☐ А яблуко ☐ Б джміль
☐ В ялина ☐ Г щастя

2. Визнач рядок, у якому записано тільки числівники.

- ☐ А п'ятнадцятий, половина, четвертий
☐ Б шість, дев'ятий, сім
☐ В подвоїти, два, сімнадцять
☐ Г двоїтися, потроїти, чотири

3. Визнач рядок, у якому записано займенники 1-ї особи.

- ☐ А Нас, мені, (зі) мною, я
☐ Б її, його, їх, воно
☐ В тебе, вам, ти, (з) тобою
☐ Г він, вона, воно, вони

4. Познач речення, у якому є однорідні другорядні члени.

- ☐ А У лісі ростуть лисички, маслюки, опеньки.
☐ Б Лисички, маслюки, опеньки поховалися від нас.
☐ В Мама консервує лисички, маслюки, опеньки.
☐ Г Лисички, маслюки, опеньки — мої улюблені гриби.

5. Покажи стрілкою речення, яке відповідає поданій схемі.

Над озером, лісом, полями стелеться туман.

Луки яскраві, наче килим.

Ведмідь харчується бруньками, плодами, м'ясом.

6. Допиши потрібні прикметники.

Яблуко корисне, а чіпси _____

Дорога широка, а стежка _____

Заєць прудкий, а равлик _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери, розкрий дужки.

Людам потрібні всюдиходи, снігоходи. І вони згадали пінгвіна. На суші пінгвіни незграбні й повільні. Але що робить пінгвін, коли треба поспішати? Тоді він лягає на ж..віт і щосили ві(д,т)штовхуєть(ц,с)я лапами. Учені «врахували досві(д,т)» пінгвіна і виготовили сніго-хі(д,т), якому не потрібні дороги.

Ця машина л..жить днищем на снігу, а колісні спиці рухають її, змушують ковзатися. От так машина! І назвали її «Пінгвін». (З енциклопедії)

8. Склади текст-розповідь на тему «Тварини — помічники людини» (5–7 речень).

1. Познач речення, у якому є слова, ужиті в переносному значенні.

- ☐ А Білочка визирнула з дупла.
- ☐ Б З-за хмарки визирнуло сонечко.
- ☐ В Визирнуло із гніздечка пташеня.
- ☐ Г Галинка визирнула з вікна.

2. Вибери рядок, у якому всі прислівники відповідають на питання **як**?

- ☐ А голосно, темно, мокро
- ☐ Б удень, вночі, щороку
- ☐ В тепер, попереду, щиро
- ☐ Г ліворуч, праворуч, спереду

3. Визнач прислів'я з прислівниками-антонімами.

- ☐ А Влітку без діла — взимку без хліба.
- ☐ Б І тут гаряче, і там боляче.
- ☐ В На чорній землі білий хліб родить.
- ☐ Г З брудної води ще ніхто чистим не вийшов.

4. Вибери речення, яке відповідає схемі.

Хто? і хто? що роблять? що?

- ☐ А Книжки і зошити лежать на столі.
- ☐ Б Ластівки і лелеки повернулись до гнізд.
- ☐ В Берези й осики ростуть у лісі.
- ☐ Г Дмитрик і Петрусь садять калину.

5. З'єднай лініями прислівники з відповідними питаннями.

унизу, посередині •	• звідки?
здалеку, звідусіль •	• як?
щедро, ясно •	• де?

6. Від іменників утвори і запиши прикметники із суфіксами **-ськ-**, **-зьк-**, **-цьк-**.

Село _____

Запоріжжя _____

Чумак _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, апостроф, пропущені літери, розкрий дужки.

У лісі ж..ве багато різних тварин. Зяблики, іволги, мухоловки, созулі й солов..ї наповнюють ліс своїм чудовим співом. Усі ці птахи поїдають безліч комах, які живуть на д..ревах.

Розправивши пухнас..ті хвости, перестрибують з гілки на гілку потішні білки. Сполоханий за..ць кидається навітки. Ось майнула в кущах руда л..сиця. У траві зрі(д,т)ка прош..л..стить їжак, проповзе ву(ж,ш) чи гадюка.

Рудих мурашок називають санітарами лісу. Їх потрібно об..рігати.

8. Склади текст-міркування на тему «Ліс — легені планети» (5–7 речень).

1. Познач речення, у якому є слова, ужиті в переносному значенні.

- ☐ А Співають весело малята пісеньку дзвінку.
- ☐ Б Наші учні і танцюють, і співають.
- ☐ В Під ясным сонячним промінням співають золоті жита.
- ☐ Г Олена співала Гімн України, тримаючи праву руку на серці.

2. Вибери рядок, у якому всі прислівники відповідають на питання *коли?*

- ☐ А Радісно, ясно, сухо
- ☐ Б навмисно, зозла, мимохіть
- ☐ В знизу, різко, легко
- ☐ Г удень, уранці, щодня

3. Познач рядок, у якому є слово з помилкою. Помилку підкресли.

- ☐ А на печі, осені, джміля
- ☐ Б паперу, лебеда, променя
- ☐ В куренем, попіл, кореня
- ☐ Г інею, семи, мітла

4. Вибери речення, яке відповідає схемі.

Хто? і хто? як? що роблять?

- ☐ А Синички і снігурі весело цвірінькають.
- ☐ Б Тюльпани і нарциси дружно зацвіли.
- ☐ В Наталка і Марічка вчора приїхали.
- ☐ Г Підсніжники і крокуси гарно цвітуть.

5. Покажи лініями, яке закінчення матиме кожний іменник в орудному відмінку.

сад	•	•	-єм
клей	•	•	-ем
ніж	•	•	-ом

6. Від іменників утвори і запиши прикметники із суфіксами *-ськ-*, *-зьк-*, *-цьк-*.

Гора _____

Збараж _____

Козак _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери, розкрий дужки.

Хлопці зіштовхнули чов..н у воду, стрибнули в нього і почали в..слувати. Та човен пов..ртав носом то в один, то в другий бік, а вперед майже (не)просунувся.

— Дай мені в..сло! Ти (не)вмієш! — ро(з,с)сердився Володя і з силою потягнув в..сло до себе.

Від рі(з,с)кого руху чов..н схитнувся, і друзі оп..нилися у воді. З переляку обидва вч..пилися в один бік човна і одночасно почали видиратися на борт. Човен втратив рівновагу і перекинувся догори дном... *(За Оленою Міленовою)*

8. Чи схвалюєш ти поведінку хлопців? Напиши про це текст-міркування (5–7 речень).

1. Укажи дієслово, яким можна замінити вислів *розпустити нюні*.

- ☐ А розплакатися
- ☐ Б тішитися
- ☐ В захворіти
- ☐ Г сміятися

2. Познач рядок іменників, які вживаються лише в однині.

- ☐ А козацтво, молоко, солома, борошно
- ☐ Б парфуми, дрова, вершки, дріжджі
- ☐ В віник, квітка, око, фільм
- ☐ Г Карпати, Суми, Гімалаї, Черкаси

3. Познач рядок, у якому всі прикметники вжито в однині.

- ☐ А широких воріт, мужнього воїна, стрункій дівчині
- ☐ Б теплого літа, цікавими книжками, (на) письмовому столі
- ☐ В свіжим хлібом, домашнього завдання, (у) березовому гаї
- ☐ Г кульковій ручці, рудої білочки, (на) м'яких меблях

4. Вибери речення, у якому виділене слово є прислівником.

- ☐ А *Добре* діло — утіха, коли ділу не поміха.
- ☐ Б *Добре* слово кожному приємне.
- ☐ В *Добре* діло роби сміло.
- ☐ Г Взимку *добре*, а влітку ще ліпше.

5. З'єднай лініями прислівники з відповідними питаннями.

хмарно, холодно	•	•	коли?
угорі, зліва	•	•	як?
щороку, вчора	•	•	де?

6. Подані словосполучення запиши в родовому відмінку однини.

Давній друг _____

Сусіднє село _____

Зелений олівець _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені літери, розкрий дужки.

Моя бабуся працює в д..тячому будинку. Там її дуже люблять.. і поважають.. за прац..овиті руки, за щире серце. Кажут..., що вона сама добре працює та ще й інших навчає.

(Не)щодавно обласна газета вмістила замітку «Старанна працівниця». У ній вітали мою бабусю, ро(з,с)повідали, яка вона чудова людина. Я так раділа, ніби газета про мене п..сала.

Хто гарно працює, того шанують люди.

8. Ким працює (працювала) твоя бабуся? Напиши про це текст-розповідь (5–7 речень).

1. Познач синонім до слова *міркувати*.

- ☐ А міряти, вимірювати, обміряти
- ☐ Б говорити, балакати, теревенити
- ☐ В міркування, обмірковувати, поміркований
- ☐ Г мислити, думати, мізкувати

2. Познач рядок, у якому всі іменники вживаються лише у множині.

- ☐ А окуляри, ножиці, сутінки, канікули
- ☐ Б рідня, кисень, вода, сміливість, гордість, мудрість
- ☐ В граблі, дерева, терези, штани, олівці
- ☐ Г відра, ворота, гроші, свята

3. Вибери речення, у якому виділене слово є прислівником.

- ☐ А Марічка — *весела* дівчинка.
- ☐ Б Діти *весело* граються на подвір'ї.
- ☐ В *Весела* гра захопила малюків.
- ☐ Г *Веселий* спів пролунав край села.

4. Визнач однорідні члени в реченні *Січень з груднем прощається, а на лютий поглядає*.

- ☐ А прощається, поглядає
- ☐ Б з груднем, на лютий
- ☐ В січень, з груднем
- ☐ Г січень, прощається

5. Укажи лініями іменники, які в орудному відмінку мають відповідні закінчення.

межа	•	•	-єю
гвардія	•	•	-ою
лоза	•	•	-єю

6. Подані словосполучення запиши в родовому відмінку однини.

Літній відпочинок _____

Синє небо _____

Районний конкурс _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери, розкрий дужки.

Повертаємося з батьком з току пізно ввеч..рі.

Ноги в мене чомусь заплітають(ц,с)я, очі злипають(ц,с)я. Три-маюсь однією рукою за батькову к..шеню. Удома падаю на лі(ж,ш)ко і вже слухаю крізь сон. Батько говорить, що я натрудив-ся. А мати радіє, що не лінькуватим вдався. Може, дозволять завт-ра зранку йти на тік? А за обідом для батька я додому шви(д,т)ко збігав би. *(За Михайлом Слабошпицьким)*

8. Як ти допомагаєш батькам? Напиши про це текст-розповідь (5–7 речень).

1. Визнач, яким словом можна замінити вислів *теревені правити*.

- ☐ А співати
- ☐ Б танцювати
- ☐ В кричати
- ☐ Г базікати

2. Визнач рядок, у якому всі іменники мають суфікси *-ар-, -яр-*.

- ☐ А вівчар, бар, перукар
- ☐ Б каменяр, шахтар, школяр
- ☐ В удар, маляр, столяр
- ☐ Г відвар, тесляр, кобзар

3. Визнач словосполучення, у якому прикметник вжито недоречно.

☐ А овочевий відділ	☐ Б овочевий магазин
☐ В овочевий продавець	☐ Г овочевий салат

4. Вибери рядок, у якому прізвища поетів записано в алфавітному порядку.

- ☐ А Тичина П., Забіла Н., Костецький А., Костенко Л.
- ☐ Б Костецький А., Костенко Л., Тичина П., Забіла Н.
- ☐ В Забіла Н., Костенко Л., Костецький А., Тичина П.
- ☐ Г Костенко Л., Забіла Н., Костецький А., Тичина П.

5. Укажи стрілкою слово, яке відповідає поданій звуковій моделі.

мовлення •

колосья • •

-	•	-	-	•	≡	:	•
---	---	---	---	---	---	---	---

годинник •

6. До числівників, які відповідають на питання *котрий?*, добери і запиши числівники, які відповідають на питання *скільки?*

Дев'ятий — _____

Сорок сьомий — _____

Дванадцятий — _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

У в..сокому небі сяє яскраве сонце. А в лісі тінь, зат..шно і приємно.

Ми сіли на нев..ликій галявині трохи ві(д,т)почити, розмовляли і розглядалися на всі боки.

Навколо ростуть могутні дуби, сніжно-білі бері(з,с)ки, між якими цвітуть золотисті квіточки.

На стрункій ялинці промайнула білочка. У неї був такий рудий хвіст, що (з,с)давалося, ніби то спалахнув бл..скучий вогник.

8. Склади текст-розповідь на тему «Лісова пустунка» (5–7 речень).

1. Визнач, яким словом можна замінити вислів *тримати язик за зубами*.

- ☐ А базіками
- ☐ Б мовчати
- ☐ В галасувати
- ☐ Г теревенити

2. У якому рядку всі слова мають префікси *з-, с-*?

- ☐ А схопити, зрізати, знайти
- ☐ Б зоря, сонце, сільський
- ☐ В співати, задумати, зігріти
- ☐ Г ставити, зоріти, смолити

3. Визнач словосполучення, у якому прикметник вжито недоречно.

☐ А дорожня розмітка	☐ Б дорожній патруль
☐ В дорожня служба	☐ Г дорожня дорога

4. Познач спонукальне окличне речення.

- ☐ А Не користуйся легкозаймистими предметами!
- ☐ Б А я у гай ходила!
- ☐ В Не читай лежачи.
- ☐ Г Не їж багато тістечок.

5. Укажи стрілкою слово, яке відповідає поданій звуковій моделі.

щоденник •

новосілля •

народження •

•

-•

-•

-•

≡:•

6. До числівників, які відповідають на питання *скільки?*, добери і запиши числівники, які відповідають на питання *котрий?*

Два — _____

Сорок — _____

Тридцять один — _____

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

Будь-якої пори року з ранку і до веч..ра в лісі чути гучний перестук дятлів. Це вони оглядають свої володі..я: вистукують по корі д..рев, щоб дізнатися, у яких місцях кора ві(д,т)стала. Бо саме за нею ховають(ц,с)я шкідники і знищують стовбури д..рев.

Міцними дз..обами дятли продовбують у корі щілини і довгими язичками визбирують смачних шкідників. Тому їх називають лісовими «санітарами» або «лікарями».

8. Склади текст-розповідь на тему «Лісовий лікар» (5–7 речень).

1. Укажи синоніми до слова **неосяжний**.

- ☐ А дорогий, близький, далекий
- ☐ Б низький, широкий, довий
- ☐ В неозорий, безкрай, безмежний
- ☐ Г обмежений, тісний, щільний

2. Визнач рядок числівників, записаних без помилок.

- ☐ А дев'ятьсот, сімдесят, одинадцять
- ☐ Б дев'ятсот, сімдесят, одинадцять
- ☐ В дев'ятсот, сімдесять, одинадцять
- ☐ Г дев'ятсот, сімдесят, одинайцять

3. Визнач прислів'я з дієсловами у формі 2-ї особи однини.

- ☐ А Не краса пише, а розум.
- ☐ Б На годину спізнишся — за рік не доженеш.
- ☐ В Не той друг, що медом маже, а той, що правду каже.
- ☐ Г Ремесло на плечах не висить, хліба не просить, а хліб дає.

4. Визнач речення з однорідними підметами.

- ☐ А Сосни, ялини й смереки стоять у смарагдовому вбранні.
- ☐ Б Для композиції ми використали гілочки сосни, ялини й смереки.
- ☐ В З шишок сосни, ялини й смереки можна зробити чимало сувенірів.
- ☐ Г Карпати славляться своїми соснами, ялинами й смереками.

5. Покажи стрілкою початкову форму поданого займенника.

мене •

- ми
- вони
- вона
- я

6. Склади речення, використовуючи подані групи слів.

Не вчора, а сьогодні. Безкрає, чисте і прозоре.

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

У вел..чезному гнізді чути писк л..л..ченят. Що їм (с,з)пека? Над ними парасол..кою напнуті материнс..кі крила! Перекотить трохи сонце, переступить і л..лека. Так рухають(ц,с)я вони кожен по своїй орбіті. Аж коли на гніздо впадуть довж..лезні рятівні тіні, можна перепочити л..леці й злітати за кормом для пташенят.

І л..лека чекає. Терпнуть ноги. Бе(з,с)сило опускають(ц,с)я крила.

Так щодня у (с,з)пеку сонце і л..лека ведуть поєдинок. І любов матері перемагає. (За Костянтином Наріжним)

8. Склади текст-опис на тему «Лелека» (5–7 речень).

1. Укажи антоніми до слова *чистий*.

- ☐ А охайний, чепурний, акуратний
- ☐ Б брудний, замурзаний, неохайний
- ☐ В прозорий, ясний, безхмарний
- ☐ Г випраний, свіжий, білий

2. Визнач рядок, у якому всі числівники записані без помилок.

- ☐ А чотирнацять, п'ятдесят, шістсот
- ☐ Б чотирнадцять, п'ятдесят, шістсот
- ☐ В чотирнадцять, п'ятдесят, шістьсот
- ☐ Г чотирнадцять, п'ятдесят, шістсот

3. Визнач прислів'я з дієсловами у формі 2-ї особи однини.

- ☐ А Не краса пише, а розум.
- ☐ Б На годину спізнишся — за рік не доженеш.
- ☐ В Не той друг, що медом маже, а той, що правду каже.
- ☐ Г Хто людей питає, той і розум має.

4. Визнач речення з однорідними другорядними членами.

- ☐ А Про книжку складено багато прислів'їв, приказок.
- ☐ Б Прислів'я і приказки — перлинки української мови.
- ☐ В Усна народна творчість — це казки і легенди, прислів'я і приказки.
- ☐ Г Прислів'я і приказки — це малі жанри фольклору.

5. Укажи стрілкою початкову форму поданого займенника.

	•	я
тобою	•	ти
	•	вона
	•	ви

6. Склади речення, використовуючи подані групи слів.

Не йшла, а бігла. Шумлять, гомонять, перегукуються.

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, апостроф, пропущені літери, розкрий дужки.

У розпалі садіння д..рев. У цій радісній і корисній справі діти (не)відстають від дорослих. Обережно, щоб (не)пошкодити корі..я, викопують і переносять ще сплячі д..ревця в нові місця.

Під лагідним промі..ям сонця прокинеть(ц,с)я д..ревце і почне рости людям на радість. І кожен, хто посадить і виростить хоч одне дер..во, поставить собі за жи..я чудовий з..лений пам..ятник.

8. Чи доводилося тобі садити або спостерігати, як садять дерева? Напиши про це текст-розповідь (5–7 речень).

1. Вибери рядок, у якому всі прикметники в словосполученнях ужиті в переносному значенні.

- ☐ А шовкова тканина, дорога річ, золотий ланцюжок
- ☐ Б шовкові ячмені, дорога людина, золоті руки
- ☐ В шовкова стрічка, дорогий сервіз, золотий перстень
- ☐ Г шовкова хустка, дорогі сережки, золотий зливоч

2. Вибери рядок, у якому всі сполуки іменників чоловічого роду у формі давального відмінка однини записані правильно.

- ☐ А лікареві Грабові, учневі Павлу, поетові Франкові
- ☐ Б лікарю Грабові, учню Павлу, поетові Франку
- ☐ В лікареві Грабу, учню Павлові, поетові Франкові
- ☐ Г лікареві Грабу, учню Павлові, поетові Франку

3. Визнач речення, у якому числівник відповідає на питання *котрий?*

- ☐ А Одна ластівка весни не робить.
- ☐ Б На Великдень перший раз зозуля кує.
- ☐ В Семеро одного не чекають.
- ☐ Г Краще одне око своє, ніж чужі двоє.

4. Познач однорідні члени в реченні *Травичка усміхнулася, привіталася, закивала стебельцем.*

- ☐ А травичка, стебельцем
- ☐ Б усміхнулася, привіталася, закивала
- ☐ В травичка, привіталася
- ☐ Г закивала, стебельцем

5. З'єднай лініями дієслова з відповідними синонімічними висловами.

червоніти •	• задирати носа
здивуватися •	• пекти раки
зазнаватися •	• очі на лоб полізли

6. Установи зв'язки між членами речення за допомогою питань.

Жовтогруді синички опівдні прилітали до годівнички.

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені літери.

Іду заквітчаним рідним кра..м. Тихо ш..почуть з вітром тополі. Ось пишаєть(ц,с)я своєю красою калина. А над річкою вит..охкують невгамовні солов..ї. Іду, а верба ласкаво простягає мені вслі(д,т) з..лені віти. А мамина вишня зустрічає мене в саду тихою усмішкою.

Це — моя Україна. Тут я народилася, виросла. Тут уперше побачила сліпучу синь неба і золоті розливи полів. Тут вимовила перші слова.

8. Що для тебе значить Україна? Склади і запиши про це твір-міркування (5–7 речень).

1. Вибери рядок, у якому всі прикметники в словосполученнях вжиті в переносному значенні.
 - ☐ А залізна руда, гарячий чай, багата дівчина
 - ☐ Б залізна лінійка, гарячий чай, багата сім'я
 - ☐ В залізна труба, гарячий борщ, багата сестра
 - ☐ Г залізна воля, гарячий привіт, багата мова
2. Вибери рядок, у якому всі сполуки іменників чоловічого роду у формі давального відмінка однини записані правильно.
 - ☐ А генієві Шевченкові, юннатові Миколі, Дідові Морозу
 - ☐ Б генієві Шевченку, юннатові Миколі, Дідові Морозу
 - ☐ В генію Шевченкові, юннату Миколі, Діду Морозові
 - ☐ Г генієві Шевченку, юннатові Миколі, Діду Морозу
3. Визнач речення, у якому числівник відповідає на питання *котрий?*
 - ☐ А Біда, коли один в бороні, а десятеро в стороні.
 - ☐ Б Він уже сім літ на одній дудці грає.
 - ☐ В Дощ у жнива — як п'яте колесо до воза.
 - ☐ Г В осінній час сім погод у нас: сіє, віє, туманіє, шумить, мете, гуде і зверху йде.
4. Вибери рядок, у якому прізвища композиторів записані в алфавітному порядку.
 - ☐ А Лисенко М., Скорик М., Бортнянський Д., Поклад І.
 - ☐ Б Бортнянський Д., Поклад І., Лисенко М., Скорик М.
 - ☐ В Поклад І., Скорик М., Бортнянський Д., Лисенко М.
 - ☐ Г Бортнянський Д., Лисенко М., Поклад І., Скорик М.
5. З'єднай лініями дієслова з відповідними синонімічними висловами.

обманути ●	● набрати в рот води
мовчати ●	● накивати п'ятами
утекти ●	● обвести навколо пальця
6. Установи зв'язки між членами речення за допомогою питань.

Запаси питної води на Землі зменшуються.

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені літери, розкрий дужки.

Нап..шу я слово про цю хату. Оп..шу її неповторну зовнішність, привітну і в..селу, а часом і сумну. Серед квітів нав..сні і влітку, серед насі..я восени. Насі..я у ній і на ній, од стріхи до самого долу. Щезне хата — і спорожніє з..мля.

А знала хата багато розлук і прощань. І співала вона так, як ніяка інша оселя у світі.

Мені жаль розлучатися з тобою. Ой хатинон..ко моя, голубон..ко, спасибі тобі. (Олександр Довженко)

8. Що для тебе значить рідна домівка? Склади і запиши про це твір-міркування (5–7 речень).

1. Вибери рядок, у якому подано синоніми до слова *сміятися*.
☐ А реготати, хихотіти	☐ Б сумувати, плакати
☐ В розсмішити, сміх	☐ Г насміятися, смішки
2. Вибери рядок, у якому всі числівники відповідають на питання *котрий?*
-	
--
☐ А перший, сьомий, тринадцятий
☐ Б другий, п'ять, десятий
☐ В вісім, шість, дев'ять
☐ Г два, тисяча, сто
3. Вибери речення, у якому виділене слово є прислівником.
☐ А Завжди будь щедрим на <i>добре</i> слово.
☐ Б Яблуко було соковите й <i>добре</i> на смак.
☐ В Ми <i>добре</i> відпочили під час канікул.
☐ Г <i>Добре</i> слово і кішці приємне.
4. Визнач прислів'я з дієсловами у формі 3-ї особи однини.
-	
--
☐ А Доля сміливим помагає, а неспіливих обганяє.
☐ Б Бережи одяг знову, а честь змолodu.
☐ В Де працюють — мають густо, де гайнують, то там пусто.
☐ Г Печені голуби не летять до губи.
5. З'єднай лініями дієслова з відповідними синонімічними висловами.
заважати •	• теревені правити
базікати •	• тримати язик за зубами
мовчати •	• плутатися під ногами
6. Прочитай. Виділені слова заміни однорідними членами речення. Утворені речення запиши.
- На уроці ми *працюємо*. Вже повернулися з вирію *птахи*.

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

Прокинувся Тарасик уранці. У віконницю золоті промінці снують(ц,с)я.

Хоче хлопчина на росу вийти. Хто по росі босоні(ж,ш) бігає, той міцним буде. Так дідусь Матвій казав.

Вибіг Тарасик з хати, а по споришу ніби хто намисто ро(з,с)сипав. Переливається(ц,с)я воно, виграє під сонцем.

Стоїть Тарасик і (не)наважується(ц,с)я на спори(ш,ж) ступити. Щоб росяного намиста не потоптати. *(За Василем Чухлібом)*

8. Як ти мрієш провести літні канікули? Напиши про це текст-розповідь (5–7 речень).

1. Вибери рядок, у якому подано синоніми до слова *розмовляти*.

☐ А умова, умовляти

☐ Б мовчати, німіти

☐ В говорити, балакати

☐ Г розмова, мовний

2. Яке слово доцільно використати у вислові *У білочки очка, мов ... ?*

☐ А горішки

☐ Б намистинки

☐ В волошки

☐ Г зірочки

3. Вибери речення, у якому виділене слово є прислівником.

☐ А Діти знайшли *хоро́ше* місце для відпочинку.

☐ Б Як *хоро́ше* нам повертатись додому!

☐ В Від зустрічі з друзями у нас залишилося *хоро́ше* враження.

☐ Г Дівчатко було *хоро́ше* й пригоже.

4. Вибери рядок, у якому подано дієслова в неозначеній формі.

☐ А стрибають, літають, мандрують

☐ Б стрибатимуть, літатимуть, мандруватимуть

☐ В стрибати, літати, мандрувати

☐ Г стрибай, літай, мандруй

5. З'єднай лініями дієслова з відповідними синонімічними висловами.

журитися •	• вилітати з голови
забуватися •	• заговорювати зуби
дурити •	• вішати голову

6. Прочитай. Виділені слова заміни однорідними членами речення. Утворені речення запиши.

У *фруктах* багато вітамінів. *Друзі* побували в дельфінарії.

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

Добрі стосунки між людьми залежать від умі..я цих людей добре спілкуватися, добре розмовляти. А від чого залежить умі..я говорити? Від вибору слів. Люди, які мало ч..тають і мало говорять, мають дуже бідний словник. Вони часто замовкають, пі(д,т)шукують слова.

Збагачуйте свій словниковий запас! Проч..тайте якийсь нев..ликий твір, а потім спробуйте його переказати.

Практикуйте такі заня(т,т)я сист..матично! (За Іржі Томаном)

8. Чи любиш ти читати? Про що саме? Напиши про це текст-розповідь (5–7 речень).

□ Г марширував

□ Г У старшої сестри є улюблений кролик Горошок.

☐ Г шіснадцять, чотири, дев'ятнадцять

☐ Г пишу, виписую, надписую

- куди?

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, пропущені букви, розкрий дужки.

Кішка — особа таємнича. Вона чужинка. Походже..я її — за-га(д,т)ка для вчених. В одному вони впевнені — до нас її зав..зли з Єгипту.

У Стародавн..ому Єгипті кішку пр..ручали водночас із конем. Кінь став трудівником і воїном, а кішка — маленьким божком для єг..птян.

Єг..птяни тримали кішок у храмах, годували їх, уважно стежили за пов..дінкою, а потім намагалися якимось пояснити цю пов..дінку як пророкування людської долі. (За Аллою Коваль)

8. Чи доводилося тобі спостерігати за домашніми тваринами? Склади про котрусь із них текст-опис (5–7 речень).

1. Вибери слово, яке потрібно вставити замість крапок у речення *З гори змійкою ... вузенька стежка.*

☐ А спускалася

☐ Б прямувала

☐ В звивалася

☐ Г крокувала

2. Визнач речення, у якому виділений іменник стоїть у давальному відмінку.

☐ А Моему *друзі* подарували комп'ютер.

☐ Б Мій *друг* вчиться працювати на комп'ютері.

☐ В Мого *друга* відзначили дипломом за успішний виступ.

☐ Г У мого *друга* є котик Мартин.

3. Вибери рядок прислівників, у якому є слово з помилкою. Помилку підкресли.

☐ А ввечері, щоденно, ліворуч

☐ Б сьогодні, направо, зранку

☐ В тихо, глибоко, щоранку

☐ Г що-дня, праворуч, післязавтра

4. Визнач спонукальне неокличне речення.

☐ А Грай, моя сопілко, дзвінко вигравай!

☐ Б Заходьте дружно і сміливо, маленькі учні, в світлий клас.

☐ В Маленькі учні сміливо зайшли у світлий клас.

☐ Г Моя сопілка дзвінко грає.

5. З'єднай лініями числівники з питаннями, на які вони відповідають.

шістнадцять, двісті •

• скільки?

сьомий, другий •

• котрий?

6. Склади з поданих слів спонукальне речення. Запиши його.

Леся, книга, читацький, це, прочитати, в, записати, щоденник, і, про.

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери, розкрий дужки.

Раніше Зебра була біла. Якось прийшла вона в гості до Лося. Він подарував Зебрі соснову шишку.

Посадила Зебра з..рнятко із шишки, поливала його. Незабаром во-но проросло. Зебра обгородила його тичками й залю(б,п)ки під цим тином відпоч..вала.

Якось видався сп..котний день. Зебра лягла під огорож..ю й заснула. Сонце п..кло так, що шкіра на Зебрі пот..мніла. Білі смуги залишились тільки там, де була тінь від тичок.

Відтоді Зебра смугаста. (За Іриною Солдатенко)

8. Чи доводилося тобі бувати в зоопарку? Склади про одну із тварин, які там живуть, текст-опис (5–7 речень).

1. Визнач рядок, у якому подані слова пишуться з апострофом.

- ☐ А бур..я, п..юре, р..ядок
- ☐ Б в..юн, солов..ї, м..ята
- ☐ В духм..яний, моркв..яний, мавп..ячий
- ☐ Г р..юкзак, п..юпітр, р..яска

2. Познач рядок, у якому всі слова є спільнокореневими іменниками.

- ☐ А сад, садочок, садівник
- ☐ Б сон, сонько, наснитися
- ☐ В ліки, лікар, лікувати
- ☐ Г дар, дарувати, подарований

3. Визнач числівники (записані цифрами), у кінці яких потрібно писати знак м'якшення.

- ☐ А 50, 7, 40
- ☐ Б 100, 70, 8
- ☐ В 60, 8, 80
- ☐ Г 5, 17, 30

4. Вибери рядок, у якому подано особові займенники.

- ☐ А на, під, до, між
- ☐ Б а, і, але
- ☐ В він, вона, воно, вони
- ☐ Г не, ні, чи, ось

5. Укажи стрілкою слово, яке відповідає поданій схемі.

- розмова •
 - розумний •
 - мовний •
-

6. Прочитай порівняння. Чи правильно вони сформульовані? Запиши правильно.

Ведмідь великий, а зайчик сірий. Помідор червоний, а кавун круглий.

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, апостроф, пропущені букви, розкрий дужки.

У густих в..рболозах вдень і вночі (не)втихають солов..ї. Мирно воркують лагідні горлиці. Тр..возно голосять зозулі. На тоненькій галу(з,с)ці кр..слатого осокура л..генько гойдаєть(ц,с)я ремезова колисочка.

Пишні л..вади пропахли м..довим ароматом. Бавлять(ц,с)я на них у в..селому танці яскраві метелики. Заклопотано гудуть бджоли. Усім хочеть(ц,с)я поласувати духм..яним медом з л..вадного травозілля.

Зб..режімо цей безцінний дарунок пр..роди!

8. Склади текст-міркування на тему «Природа — наш дім» (5–7 речень).

1. Вибери рядок, у якому подано займенники 2-ї особи множини.

☐ А вами, вам, (у) вас	☐ Б мені, (з) нами, (зі) мною
☐ В ним, (за) нами, (у) нього	☐ Г тебе, тобі, тобою

2. Визнач числівники (записані цифрами), у яких слід писати апостроф.

☐ А 90, 15, 500	☐ Б 300, 48, 6
☐ В 20, 76, 10	☐ Г 30, 14, 400

3. Визнач прислів'я з прислівниками-антонімами.

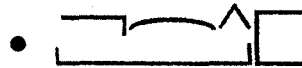
- ☐ А Влітку пролежиш, а взимку з торбою побіжиш.
- ☐ Б Не проси літа довгого, а проси теплого.
- ☐ В Січень рік починає, а грудень кінчає.
- ☐ Г Посієш вчасно — збереш рясно.

4. Вибери рядок, у якому прізвища художників записані в алфавітному порядку.

- ☐ А Мурашко О., Пимоненко М., Орловський В., Крижицький К.
- ☐ Б Мурашко О., Крижицький К., Орловський В., Пимоненко М.
- ☐ В Крижицький К., Мурашко О., Пимоненко М., Орловський В.
- ☐ Г Крижицький К., Мурашко О., Орловський В., Пимоненко М.

5. Укажи стрілкою слово, яке відповідає поданій схемі.

- розумний •
- лісовий •
- безмежний •

6. Прочитай порівняння. Чи правильно вони сформульовані? Запиши правильно.

Осел упертий, а лисиця руда. Яблуко солодке, а перець червоний.

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені букви, розкрий дужки.

Усе в лісі в..с...лить(ц,с)я, а б..рі(з,с)ка плаче. Під гарячим промі..ям сонця сік шви(д,т)ко т..че по її білому тілу. Через кору він виступає назовні.

Люди вважають б..резовий сік корисним і смачним напо..м. Вони надрізають кору і збирають сік у пляшки. Дерев, з яких випустили багато соку, засихають і гинуть. Сік у б..рези все одно, що кров у людини. (За Віталієм Біанкі)

8. Склади про одне з дерев, що росте на шкільному подвір'ї, текст-опис (5–7 речень).

1. Вибери слово, яким можна замінити вислів *бити байдики*.

☐ А шкодити	☐ Б лишати
☐ В лінуватися	☐ Г розмовляти

2. Вибери рядок, у якому є слово з помилкою. Помилку підкресли.

☐ А земля, село, пшениця
☐ Б весло, кишенья, тривога
☐ В весна, лемон, легенько
☐ Г природа, берізка, оберігати

3. Вибери рядок, у якому записано тільки прислівники.

☐ А зранку, направо, холод
☐ Б рано, правий, холодає
☐ В ранок, справа, холодний
☐ Г вранці, праворуч, холодно

4. Укажи речення, у якому всі числівники записано правильно.

☐ А Від п'ятьдесять відняти двадцять — буде тридцять.
☐ Б Від п'ятдесяти відняти двадцять — буде тридцять.
☐ В Від п'ятидесяти відняти двадцять — буде трицять.
☐ Г Від п'ятдесят відняти двацять — буде тридцять.

5. З'єднай лініями слова з відповідними синонімічними висловами.

перемогти •	• літати у хмарах
фантазувати •	• пасти задніх
відставати •	• заткнути за пояс

6. За змістом розповідного речення утвори і запиши 2 питальні.

Праворуч від дороги милувала очі вишнева алея.

7. Прочитай і спиши текст. Устав пропущені літери.

Кр..ниці. З якою пошаною оспівано їх у піснях, возв..личено в л..гендах! Скільки їх на безмежній українській землі!

А яка кр..ниця без зел..ні? Традиційно обіч них висаджують калину. Це дер..во не тільки пр..крашає місце, а й об..рігає воду від спеки. У дбайливих господарів ще й клумба з квітами поруч із кр..ницею.

А ще часто біля кр..ниці можна побачити лавку, відерце й полив..яний кухоль. Пийте на здоров..я! (За Василем Скуратівським)

8. Склади текст-розповідь на тему «Лісова криничка» (5–7 речень).

1. Визнач рядок зі словами, які мають префікси. Виділи їх.

- ☐ А відро, стеля, зоря
- ☐ Б склянка, підвал, розарій
- ☐ В незнайомка, розквіт, безмежний
- ☐ Г ода, нагальний, перед

2. Вибери рядок, у якому записано тільки прислівники.

- ☐ А лівий, сьогодні, веселка
- ☐ Б наліво, сьогодні, веселощі
- ☐ В уліво, сьогодні, веселий
- ☐ Г ліворуч, сьогодні, весело

3. Визнач прислів'я з дієсловами у формі 2-ї особи однини.

- ☐ А Посієш упору — матимеш зерна гору.
- ☐ Б Робочому росте горб на плечах, а лінивому — на животі.
- ☐ В Хто рано підводиться, за тим і діло водиться.
- ☐ Г Науки ні вода не затопить, ні огонь не спалить.

4. Вибери речення, у якому правильно позначені головні члени.

- ☐ А Срібною хвилею стелиться в полі туман.
- ☐ Б Біля нашої хати ростуть ясени.
- ☐ В Діти збирали в саду яблука і груші.
- ☐ Г А я у гай ходила по квітку ось яку.

5. З'єднай лініями слова з відповідними синонімічними висловами.

реготати •	• заткнути за пояс
дратувати •	• лускати зі сміху
перемогти •	• різати слух

6. За змістом розповідного речення утвори і запиши 2 питальні.

Із зеленої трави виглянула біла зірочка сунички.

7. Прочитай і спиши текст. Устав, де потрібно, апостроф, пропущені літери.

Росла в лісі дика яблунька. Восени впало з неї яблучко. Пташки подз..обали його, поклювали і з..рнятка. Одне тільки й залишилося.

Зиму пролежало з..рнятко під снігом. Нав..сні стала з..рнинка проростати. Пустила вниз корінець, а вгору вигнала два перші л..сточки. З-поміж л..сточків вибігло ст..бельце з брунькою.

Брунька за брунькою, л..сточок за л..сточком, гілочка за гілочкою — і років за п..ять гарнесен..ка яблунька виросла. (За Костянтином Ушинським)

8. Склади текст-розповідь на тему «Деревце в моєму дворі» (5–7 речень).